

Kuningas Birger Maununpojan suojelukirje Karjalan naisille 1.10.1316.

Alkuperäistä pergamenttikirjettä säilytettiin 1800-luvun lopulle Viipurin kaupungin arkistossa. Nytemmin se on Kansallisarkistossa. Kirjeen taakse on kirjoitettu: Privilegia för Quinfolch hustror Änkior Jungfrur i Wiborg och hele Carelen gifne af Konung Birger A:o 1316 och the samme stadfestede aff Konung Albrecht Anno 1360.

Omnibus presentes litteras jnspecturis, Birgerus dei gracia Sueorum gothorumque rex Salutem jn Domino sempiternam Tenore presencium notum esse volumus tam posteris quam modernis, Nos de consilio et consensu Nobilium virorum Dominorum Kanuti Jonsson legiferi ostgotorum, Thorwi Kættilsson, et Johannis Brunckow dapiferi nostri, nec non et aliorum consiliariorum nostrorum dilectorum firmiter statuissse, quasi pro lege servandum, quod mulieres omnes seu femine nostre dicioni subjecte juxta castrum nostrum Wyborgh vel in terra Karelie habitantes, sint coniugate, vidue, continentes, aut virgines plena debent pace et securitate gaudere, sicut in ipso regno nostro Suecie jn rebus pariter et personis, acerbissima contra transgressores nostra vindicta regia procedente, Quare omnibus et singulis firmiter prohibemus, Ne quis mulieres seu feminas supra dictas, jniurijs aliquibus gravare vel molestare presumat, aut ipsis inferre violenciam aliquam corporalem, sicut regiam nostram evitare voluerit vlcionem, Eam videlicet, que in regno nostro suecie predicto pro lege servatur. Datum Yninge Anno Domini M.o CCC.o sexstodecimo, prima die octobris.

(Sigill).

Kaikille niille, jotka tulevat näkemään tämän kirjeen, me Birger, Jumalan armosta svealaisten ja gööttalaisten kuningas, toivotamme ikuista pelastusta Herrassa. Tällä kirjeellä teemme tiettäväksi niin hyvin jälkeen tuleville kuin nyt eläville, että me jalosukuisten miesten herrojen Knuut Jooninpojan, itägööttalaisten laamannin, Thor Kettilinpojan ja Johannes Brunkowin, meidän drotsimme ja muiden rakkaiden valtaneuvostemme neuvosta ja suostumuksella olemme lujasti säätäneet lakina noudatettavaksi, että kaikkien meidän alueellamme kuuluvien vaimojen ja naisten, jotka asuvat meidän linnamme Viipurin alaisuudessa eli Karjalan maassa, olkoot aviossa eläviä, leskiä, nunnia tai neitseitä, tulee saada nauttia rauhaa ja turvallisuutta niin kuin itse valtakunnassamme Ruotsissa, yhtä hyvin omaisuuden kuin hengen puolesta, niin että rikkojia kohtaa meidän kuninkaallinen rangaistuksemme mitä ankarimpana. Sen vuoksi päättävästi saatamme kaikille ja itsekullekin tiedoksi, että älköön kukaan rohjetko edellä mainittuja vaimoja ja naisia millään vääryyksillä rasittaa ja vaivata tai heille tehdä ruumiillista väkivaltaa, mikäli tahtoo välttää meidän kuninkaallisen rangaistuksemme, nimittäin sen, jota meidän edellä mainitussa valtakunnassamme Ruotsissa lakina noudatetaan. Annettu Yningessä Herran vuonna 1316 lokakuun 1 päivänä.

(sinetti)

Birger Magnussons skyddsbrev för kvinnorna i Karelen. 1.10.1316.

Det originala pergamentbrevet förvarades ända till slutet av 1800-talet i Viborgs stadsarkiv. Nuförtiden är det i Riksarkivet. På baksidan av brevet står följande text: Privilegia för Quinfolch hustror Änkior Jungfrur i Wiborg och hele Carelen gifne af Konung Birger A:o 1316 och the samme stadfestede aff Konung Albrecht Anno 1360.

Omnibus presentes litteras jnspecturis, Birgerus dei gracia Sueorum gothorumque rex Salutem jn Domino sempiternam Tenore presencium notum esse volumus tam posteris quam modernis, Nos de consilio et consensu Nobilium virorum Dominorum Kanuti Jonsson legiferi ostgotorum, Thorwi Kætilsson, et Johannis Brunckow dapiferi nostri, nec non et aliorum consiliariorum nostrorum dilectorum firmiter statuissse, quasi pro lege servandum, quod mulieres omnes seu femine nostre dicioni subjecte juxta castrum nostrum Wyborgh vel in terra Karelie habitantes, sint coniugate, vidue, continentes, aut virgines plena debent pace et securitate gaudere, sicut in ipso regno nostro Suecie jn rebus pariter et personis, acerbissima contra transgressores nostra vindicta regia procedente, Quare omnibus et singulis firmiter prohibemus, Ne quis mulieres seu feminas supra dictas, jniurijs aliquibus gravare vel molestare presumat, aut ipsis inferre violenciam aliquam corporalem, sicut regiam nostram evitare voluerit vlcionem, Eam videlicet, que in regno nostro suecie predicto pro lege servatur. Datum Yninge Anno Domini M.o CCC.o sexstodecimo, prima die octobris.

(Sigill).

Birger, med Guds nåde Svea och Göta konung, allom, som detta bref se, evärdelig välfärd i Gud. Af innehållet i detta bref vare veterligt för så väl efterkommande som samtida, att vi enligt de ädle männen Knut Jonssons, Östgöta lagmans, Thorvi Ketilssons och Johannes Brunchows, vår drottes, äfvensom ock våra andra kära rådgivares råd och bifall fastställt att såsom lag iakttagas, att alla under vårt välde lydande kvinnor, som bo vid vårt fäste Viborg eller i landet Karelen, vare sig gifta, enkor eller jungfrur, böra åtnjuta full frid och säkerhet, liksom i vårt rike Sverige, såväl till egendom som till person, alldenstund vår kungliga räfst med största stränghet träder i värksamhet mot dem, som häremot bryta. Hvarför vi strängeligen förbjuda alla och en hvar att djärfvas med någon oförrätt kränka eller besvära ofvannämnda kvinnor eller begå något kroppsligt våld emot dem, så vidt han vill undvika vår kungliga vedergällning, den nämligensom i vårt förbemälde rike, Sverige, såsom lag iakttages. Gifvet i Yninge Anno Domini 1316, 1 okt.

(sigill)

The Letter of Protection by King Birger Magnusson for womankind in Karelia on Oct. 1, 1316.

The original parchment letter was until the end of 19th century kept in the Viipuri (Viborg) city archives. Now it has been moved to the National Archives in Helsinki. The backside of the document contains a writing: Privilege to womankind, wives widows maidens, in Viborg and the whole of Karelia given by King Birger Anno 1316 and similarly confirmed by King Albrecht Anno 1360.

Omnibus presentes litteras jnspecturis, Birgerus dei gracia Sueorum gothorumque rex Salutem jn Domino sempiternam Tenore presencium notum esse volumus tam posteris quam modernis, Nos de consilio et consensu Nobilium virorum Dominorum Kanuti Jonsson legiferi ostgotorum, Thorwi Kætilsson, et Johannis Brunckow dapiferi nostri, nec non et aliorum consiliariorum nostrorum dilectorum firmiter statuisse, quasi pro lege servandum, quod mulieres omnes seu femine nostre dicioni subjecte juxta castrum nostrum Wyborgh vel in terra Karelie habitantes, sint coniugate, vidue, continentes, aut virgines plena debent pace et securitate gaudere, sicut in ipso regno nostro Suecie jn rebus pariter et personis, acerbissima contra transgressores nostra vindicta regia procedente, Quare omnibus et singulis firmiter prohibemus, Ne quis mulieres seu feminas supra dictas, jniurijs aliquibus gravare vel molestare presumat, aut ipsis inferre violenciam aliquam corporalem, sicut regiam nostram evitare voluerit vlcionem, Eam videlicet, que in regno nostro suecie predicto pro lege servatur. Datum Yninge Anno Domini M.o CCC.o sexstodecimo, prima die octobris.

(Sigill)

All who will see this letter, we Birger, by the grace of God King of the Swedes and the Goths, Salute wishing eternal Salvation in Lord. Through this note we will for both those to come as well for those living now, following the advice and consent of the Noble men Gentlemen Canute Jonsson, the judge (*lagman*) of the ostrogoths, Thor Kætilsson, and Johannes Brunckow, our high chancellor (*drots*) and other members of our council, firmly pass a statute, to be obeyed as a law, that all wives and women who live subjected to our castle of Vyborg or in the land of Karelia be they married, widows, nuns or virgins, shall enjoy peace and security like in our realm Sweden herself for both in property and person, so that our royal punishment will most severely meet the transgressors. Therefore all and everyone are strictly prohibited from burdening the foregoing wives and women with any kind of injustice or molesting, or inflicting on them any kind of corporal violence, if he wants in our kingdom to avoid the punishment, which is what is in our Swedish realm told in the due law. Date Yninge Anno Domini 1316, on the first of October.

(Seal)

This translation by Pauli Kruhse, which is not a verbatim one, but is very close to it, is based on the Finnish translation by Prof. Numminen.